

OVEREENKOMST TOT WIJZIGING FINANCIËLE AFDRACHTEN

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, met zetel te 's-Gravenhage, ten deze vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat, hierna te noemen de "**Staat**";
2. Shell Nederland B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, hierna te noemen "**Shell**"; en
3. ExxonMobil Holding Company Holland LLC, gevestigd te Breda, hierna te noemen "**ExxonMobil**";

de Staat, Shell en ExxonMobil hierna ieder afzonderlijk te noemen een "**Partij**" en gezamenlijk de "**Partijen**",

in aanmerking nemende:

- A. dat Partijen op 25 juni 2018 een Akkoord op Hoofdlijnen (hierna: het "**AoH**") hebben gesloten;
- B. dat Partijen in artikel 1.6 van het AoH hebben afgesproken dat de aan hen verbonden vennootschappen, waaronder Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: "**NAM**"), EBN B.V. (hierna: "**EBN**"), Esso Nederland B.V. (hierna: "**Esso**") en GasTerra B.V. (hierna: "**GasTerra**") hun medewerking zullen verlenen aan de totstandkoming van - en voor zover nodig partij zullen worden bij - de voor de uitvoering van het AoH benodigde (deel)overeenkomsten; en
- C. dat Partijen in deze overeenkomst de afspraken uit artikelen 6.1 tot en met 6.3 van het AoH wensen uit te werken en vast te leggen (deze overeenkomst hierna de "**Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten**");

verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Beëindiging MOR Overeenkomst

Partijen hebben in artikel 6.1 en artikel 6.3 van het AoH de afspraak gemaakt om de MOR Overeenkomst (zoals gedefinieerd in Bijlage 1) per 1 januari 2018 te beëindigen. De Staat, Shell, EBN, Esso en NAM zullen daartoe op de datum van de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten een overeenkomst tot beëindiging van de MOR Overeenkomst sluiten conform het in Bijlage 1 opgenomen ontwerp.

Artikel 2. Vaststelling transferprijzen

Partijen hebben in artikel 6.1 van het AoH de afspraak gemaakt dat de prijs van het door NAM aan GasTerra geleverde Gronings aardgas (zoals gedefinieerd in Bijlage 2) voorlopig wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 3 van de MOR Overeenkomst, tenzij Partijen anders schriftelijk overeenkomen. De Staat, Shell, EBN, Esso en NAM zullen daartoe op de datum van de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten een overeenkomst tot vaststelling transferprijzen Gronings aardgas sluiten conform het in Bijlage 2 opgenomen ontwerp.

Artikel 3. Beëindiging Nadere Overeenkomst tussen de Staat en NAM

Partijen hebben in artikel 6.1 en artikel 6.2 van het AoH de afspraak gemaakt om de Nadere Overeenkomst behorende bij de concessieovereenkomsten Schoonebeek, Rijswijk, Groningen,

Tubbergen en Rossum de Lutte van 9 september 1983 tussen de Staat en NAM, waarin de Aanvullende Betaling is geregeld, per 1 januari 2018 te beëindigen. De Staat en NAM zullen daartoe op de datum van de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten een overeenkomst tot beëindiging van de Nadere Overeenkomst sluiten conform het in Bijlage 3 opgenomen ontwerp.

Artikel 4. Overeenkomstige toepassing Financiële bepalingen van de Mijnbouwwet op de winningsvergunning Groningen

1. Partijen hebben in artikel 6.1 van het AoH afspraken gemaakt over de financiële afdrachten die met ingang van 1 januari 2018 van toepassing zijn op de winningsvergunning Groningen en op het gas dat uit de opslagen Norg, Alkmaar en Grijskerk beschikbaar komt. De Staat en NAM zullen daartoe op de datum van de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten een (wijzigings)overeenkomst sluiten conform het in Bijlage 4 opgenomen ontwerp.

-
2. De Staat is voornemens de wijziging van de Mijnbouwwet waarin hoofdstuk 5 van deze wet van toepassing wordt op de winningsvergunning Groningen met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 in werking te laten treden. Ter voorkoming van dubbele afdrachten, zullen de door NAM aan de Staat gedane betalingen uit hoofde van de in Bijlage 4 opgenomen (wijzigings)overeenkomst (betreffende de periode waarin hoofdstuk 5 van de Mijnbouwwet van toepassing wordt) worden verrekend met de door NAM verschuldigde wettelijke afdrachten, voor zover dit niet in de wet zal worden geregeld.

Artikel 5. Aanpassing van de overeenkomsten tussen de Staat en NAM betreffende de winningsvergunningen verleend vóór 1962

1. Partijen hebben in artikel 6.2 van het AoH afspraken gemaakt om de financiële afdrachten voor aan NAM verleende winningsvergunningen Schoonebeek (1948), Tubbergen (1953), Rijswijk (1955) en Rossum de Lutte (1961) met ingang van 1 januari 2018 te herzien. De Staat en NAM zullen daartoe op de datum van de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten een (wijzigings)overeenkomst sluiten conform het in Bijlage 5 opgenomen ontwerp.

Artikel 6. Afwikkeling Staatsaandeel en Aanvullende Betaling over de jaren vóór 2018

1. Het Staatsaandeel en de Aanvullende Betaling over de kalenderjaren 2015, 2016 en 2017 dienen nog definitief te worden vastgesteld. Na controle door de Belastingdienst Grote Ondernemingen zullen NAM en de Staat de definitief verschuldigde bedragen Staatsaandeel en de Aanvullende Betaling over de kalenderjaren 2015, 2016 en 2017 gezamenlijk vaststellen. Rekening houdend met de reeds door NAM ter zake betaalde bedragen zal vervolgens na verrekening betaling door NAM aan de Staat dan wel terugbetaling door de Staat aan NAM plaatsvinden.

Artikel 7 Duur

1. De Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten wordt aangegaan voor bepaalde tijd, namelijk totdat alle prestaties waartoe Partijen zich op grond van de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten hebben verplicht zijn verricht en alle rechten en verplichtingen van Partijen terzake zijn uitgewerkt.
2. De Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten kan niet worden opgezegd.

Artikel 8 Overige bepalingen

1. Op de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten is Nederlands recht van toepassing.
2. De Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten wordt opgemaakt in de Nederlandse en in de Engelse taal. Bij tegenstrijdigheid prevaleert de Nederlandse tekst.
3. De Partijen doen, voor zoveel als wettelijk toegestaan, onherroepelijk afstand van elk recht dat elk van hen op enig moment zou kunnen hebben om:
 - (a) de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten geheel of gedeeltelijk te ontbinden krachtens artikel 6:265 of 6:270 BW;
 - (b) zijn verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten op te schorten krachtens artikel 6:52, 6:262 of 6:263 BW of enige andere grond; en
 - (c) de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten te vernietigen krachtens artikel 6:228 BW of enige andere grond, of te wijzigen krachtens artikel 6:230 BW.
4. De Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten kan alleen schriftelijk worden gewijzigd met schriftelijke toestemming van alle Partijen.
5. De Bijlagen bij de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten bevatten ontwerpen van de overeenkomsten zoals in de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten bedoeld.
6. De in de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten gebruikte termen die zijn gedefinieerd in de overwegingen komt de betekenis toe die daaraan is toegekend in de overwegingen.

7. Partijen kunnen hun rechten en verplichtingen uit de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten niet geheel of gedeeltelijk overdragen aan een derde of bezwaren, zonder schriftelijke toestemming van alle andere Partijen.
8. De Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten is vertrouwelijk voor zover geldende wet- en regelgeving zich hier niet tegen verzet. Voor alle duidelijkheid: de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten wordt hierbij door Partijen gekwalificeerd als bedrijfsvertrouwelijk.
9. Alle geschillen tussen Partijen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de Overeenkomst Wijziging Financiële Afdrachten zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door, arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut ('NAI-Reglement'). Het arbitragetribunaal zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitragetribunaal zal oordelen op basis van de regelen des rechts. Deze arbitrageclausule zal de arbitrageclausule in enige bestaande overeenkomst niet vervangen of terzijde stellen. De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands.

Aldus overeengekomen en ondertekend op 28 september 2018:

1. De Staat der Nederlanden

Vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat,

2. Shell Nederland B.V.

3. ExxonMobil Holding Company Holland LLC

OVEREENKOMST TOT BEËINDIGING VAN DE MOR OVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, met zetel te 's-Gravenhage, ten deze vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat, hierna te noemen de "**Staat**";
2. EBN B.V., gevestigd te Utrecht, hierna te noemen "**EBN**";
3. Shell Nederland B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, hierna te noemen "**Shell**";
4. Esso Nederland B.V., gevestigd te Breda, hierna te noemen "**Esso**"; en
5. Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, hierna te noemen "**NAM**";

de Staat, EBN, Shell, Esso en NAM hierna ieder afzonderlijk te noemen een "**Partij**" en gezamenlijk de "**Partijen**",

in aanmerking nemende:

- A. dat Partijen partij zijn, dan wel zijn geworden, bij de op 4 juni 1975 gesloten Overeenkomst Meeropbrengstverdeling Gronings Aardgas (85/15 - 95/5) zoals meerdere malen tussentijds en laatstelijk gewijzigd door de met ingang van 31 oktober 2016 in werking getreden Overeenkomst tot Wijziging van de MOR Overeenkomst 2016 (hierna: de "**MOR Overeenkomst**"); en
- B. dat de Staat, Shell en ExxonMobil Holding Company Holland LLC in een Akkoord op Hoofdlijnen van 25 juni 2018 (hierna: het "**AoH**") onder meer afspraken hebben gemaakt betreffende beëindiging van de MOR Overeenkomst welke Partijen in deze overeenkomst tot beëindiging van de MOR Overeenkomst (hierna: de "**Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst**") wensen vast te leggen;

verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Beëindiging MOR Overeenkomst

1. De MOR Overeenkomst wordt hierbij per 1 januari 2018 beëindigd.
2. Vooruitbetalingen betreffende het kalenderjaar 2018 die overeenkomstig artikel 4, lid (d) van de MOR Overeenkomst door NAM voor rekening van de Maatschap reeds aan de Staat zijn betaald op 15 mei 2018 en 15 juni 2018 worden door de Staat aan NAM (terug)betaald door verrekening met de vordering van de Staat op NAM zoals bedoeld in artikel 1 lid 3 en het restant door verrekening met de vordering van de Staat op NAM zoals bedoeld in artikel 1 lid 4.
3. De laatste termijn van de vooruitbetaling overeenkomstig artikel 4, lid (d) van de MOR Overeenkomst betreffende het kalenderjaar 2017 zal door NAM voor rekening van de Maatschap aan de Staat worden betaald op 17 december 2018.
4. De hoogte van het bedrag dat NAM overeenkomstig artikel 4, lid (a) van de MOR Overeenkomst aan de Staat verschuldigd is over het kalenderjaar 2017, zal worden vastgesteld op grond van de

uitgangspunten van artikel 6, lid 1, onderdeel (d) van het AoH. Het aldus vastgestelde bedrag zal door NAM voor rekening van de Maatschap op 3 december 2018 aan de Staat worden betaald.

5. Shell en Esso trekken hierbij de voorbehouden in die door hen zijn gemaakt bij de betalingen door NAM aan de Staat met betrekking tot de afdrachten op grond van de MOR Overeenkomst voor de kalenderjaren 2016 en 2017.
6. Partijen hebben met de briefwisseling van 23 augustus 2013, 13 september 2013, 16 en 21 december 2016 afspraken gemaakt over de ontwikkeling van vijf kleine gasvelden in de winningsvergunning Groningen. Deze afspraken komen per 1 januari 2018 te vervallen.
7. De Staat, Shell en Esso hebben met de briefwisseling van 6 juni en 12 juni 1997 afspraken gemaakt over het vervroegen van enkele betalingen voor de looptijd van het SNAM III contract. Deze afspraken komen per 1 januari 2018 te vervallen.

Artikel 2. Duur

1. De Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst wordt aangegaan voor bepaalde tijd, namelijk totdat alle prestaties waartoe Partijen zich op grond van de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst hebben verplicht zijn verricht en alle rechten en verplichtingen van Partijen terzake zijn uitgewerkt.
2. De Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst kan niet worden opgezegd.

Artikel 3. Overige bepalingen

1. Op de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
2. De Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst wordt opgemaakt in de Nederlandse en in de Engelse taal. Bij tegenstrijdigheid prevaleert de Nederlandse tekst.
3. De Partijen doen, voor zoveel als wettelijk toegestaan, onherroepelijk afstand van elk recht dat elk van hen op enig moment zou kunnen hebben om:
 - (a) de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden krachtens artikel 6:265 of 6:270 BW;
 - (b) zijn verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst op te schorten krachtens artikel 6:52, 6:262 of 6:263 BW of enige andere grond; en
 - (c) de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst te vernietigen krachtens artikel 6:228 BW of enige andere grond, of te wijzigen krachtens artikel 6:230 BW.
4. De Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst kan alleen schriftelijk worden gewijzigd met schriftelijke toestemming van alle Partijen.
5. De overwegingen maken onderdeel uit van de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst en in de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst gebruikte termen die zijn gedefinieerd in de overwegingen komt de betekenis toe die daaraan is toegekend in de overwegingen.
6. Partijen kunnen hun rechten en verplichtingen uit de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst niet geheel of gedeeltelijk overdragen aan een derde of bezwaren, zonder schriftelijke toestemming van alle andere Partijen.
7. Alle geschillen tussen Partijen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de Overeenkomst Beëindiging MOR Overeenkomst zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door, arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut ('NAI-

Reglement'). Het arbitrage TRIBUNAAL zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitrage TRIBUNAAL zal oordelen op basis van de regelen des rechts. Deze arbitrageclausule zal de arbitrageclausule in enige bestaande overeenkomst niet vervangen of terzijde stellen. De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands. Partijen komen overeen dat het vonnis openbaar kan worden gemaakt behoudens de informatie die door een Partij als bedrijfsvertrouwelijk wordt beschouwd.

Aldus overeengekomen en ondertekend op

OVEREENKOMST TOT VASTSTELLING TRANSFERPRIJZEN GRONINGS AARDGAS

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, met zetel te 's-Gravenhage, ten deze vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat, hierna te noemen de "**Staat**";
2. EBN B.V., gevestigd te Utrecht, hierna te noemen "**EBN**";
3. Shell Nederland B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, hierna te noemen "**Shell**";
4. Esso Nederland B.V., gevestigd te Breda, hierna te noemen "**Esso**"; en
5. Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, hierna te noemen "**NAM**";

de Staat, EBN, Shell, Esso en NAM hierna ieder afzonderlijk te noemen een "**Partij**" en gezamenlijk de "**Partijen**",

in aanmerking nemende:

- A. dat Partijen partij zijn, dan wel zijn geworden, bij de op 4 juni 1975 gesloten Overeenkomst Meeropbrengstverdeling Gronings Aardgas (85/15 - 95/5) zoals meerdere malen tussentijds en laatstelijk gewijzigd door de met ingang van 31 oktober 2016 in werking getreden Overeenkomst tot Wijziging van de MOR Overeenkomst 2016 (hierna: de "**MOR Overeenkomst**");
- B. dat artikel 3 van de MOR Overeenkomst de vaststelling van de prijs van het door NAM aan GasTerra geleverde Gronings aardgas (zoals hieronder bedoeld in artikel 1 lid 4) regelt;
- C. dat de Staat, Shell en ExxonMobil Holding Company Holland LLC (hierna: "**ExxonMobil**") in een Akkoord op Hoofdlijnen van 25 juni 2018 (hierna: het "**AoH**") onder meer afspraken hebben gemaakt betreffende beëindiging van de MOR Overeenkomst per 1 januari 2018;
- D. dat, mede gegeven het bepaalde in artikel 2 van het AoH, in het AoH de afspraak is gemaakt dat de prijs van het door NAM aan GasTerra geleverde Gronings aardgas voorlopig vastgesteld blijft worden overeenkomstig artikel 3 van de MOR Overeenkomst, tenzij Partijen anders schriftelijk overeenkomen;
- E. dat NAM het geproduceerde Groningengas aan GasTerra dient te leveren en dat de Staat, EBN, Shell en Esso gezamenlijk alle aandelen GasTerra houden; en
- F. dat Partijen daartoe de vaststelling van de prijs van het door NAM aan GasTerra geleverde Gronings aardgas in deze overeenkomst tot vaststelling transferprijzen Gronings aardgas (hierna: de "**Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas**") wensen vast te leggen;

verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Vaststelling transferprijzen

1. Partijen zullen er voor zorgdragen dat binnen drie maanden na het einde van elk kalenderjaar de transferprijzen geldend voor Gronings aardgas gedurende dat kalenderjaar door NAM verkocht aan GasTerra definitief worden vastgesteld zodanig dat voor GasTerra overblijft een bedrag aan winst na belasting over dat kalenderjaar (berekend volgens de huidige principes) hetwelk een niveau van ongeveer 20% van het bedrag hetwelk aan het einde van het betreffende kalenderjaar op het geplaatste aandelenkapitaal van GasTerra is gestort, niet zal overschrijden, tenzij de Staat, EBN, Shell en Esso gezamenlijk voor dat kalenderjaar een hoger bedrag vaststellen.
2. Partijen zullen er voor zorgdragen dat bij de aanvang van elk kwartaal voorlopige transferprijzen geldend voor Gronings aardgas gedurende dat kwartaal door NAM te verkopen aan GasTerra worden vastgesteld.
3. Voor de in lid 2 bedoelde vaststellingen is geen goedkeuring van de Minister van Economische Zaken en Klimaat nodig.
4. In dit artikel wordt met Gronings aardgas bedoeld aardgas uit het Groningenveld. Ten einde misverstand te voorkomen: hieronder worden ook begrepen de productielocaties die in de Raamovereenkomst Ondergrondse Gasbergingen van 3 november 1995 worden aangemerkt als Groningen productielocaties.
5. Transferprijzen worden uitgedrukt in €/m³ bij een calorische bovenwaarde van 35,16912 MJ/m³.

Artikel 2. Duur

1. De Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas wordt aangegaan voor bepaalde tijd, namelijk totdat alle prestaties waartoe Partijen zich op grond van de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas hebben verplicht zijn verricht en alle rechten en verplichtingen van Partijen terzake zijn uitgewerkt.
2. De Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas kan niet worden opgezegd.

Artikel 3. Overige bepalingen

1. Op de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas is Nederlands recht van toepassing.
2. De Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas wordt opgemaakt in de Nederlandse en in de Engelse taal. Bij tegenstrijdigheid prevaleert de Nederlandse tekst.
3. De Partijen doen, voor zoveel als wettelijk toegestaan, onherroepelijk afstand van elk recht dat elk van hen op enig moment zou kunnen hebben om:
 - (a) de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas geheel of gedeeltelijk te ontbinden krachtens artikel 6:265 of 6:270 BW;
 - (b) zijn verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas op te schorten krachtens artikel 6:52, 6:262 of 6:263 BW of enige andere grond; en
 - (c) de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas te vernietigen krachtens artikel 6:228 BW of enige andere grond, of te wijzigen krachtens artikel 6:230 BW.
4. De Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas kan alleen schriftelijk worden gewijzigd met schriftelijke toestemming van alle Partijen.

5. De overwegingen maken onderdeel uit van de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas en in de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas gebruikte termen die zijn gedefinieerd in de overwegingen komt de betekenis toe die daaraan is toegekend in de overwegingen.
6. Partijen kunnen hun rechten en verplichtingen uit de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas niet geheel of gedeeltelijk overdragen aan een derde of bezwaren, zonder schriftelijke toestemming van alle andere Partijen.
7. Alle geschillen tussen Partijen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de Overeenkomst Vaststelling Transferprijzen Gronings Aardgas zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door, arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut ('NAI-Reglement'). Het arbitragetribunaal zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitragetribunaal zal oordelen op basis van de regelen des rechts. Deze arbitrageclausule zal de arbitrageclausule in enige bestaande overeenkomst niet vervangen of terzijde stellen. De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands. Partijen komen overeen dat het vonnis openbaar kan worden gemaakt behoudens de informatie die door een Partij als bedrijfsvertrouwelijk wordt beschouwd.

Aldus overeengekomen en ondertekend op

OVEREENKOMST TOT BEËINDIGING VAN DE NADERE OVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, met zetel te 's-Gravenhage, ten deze vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat, hierna te noemen de "**Staat**"; en
2. Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, hierna te noemen "**NAM**";

de Staat en NAM hierna ieder afzonderlijk te noemen een "**Partij**" en gezamenlijk de "**Partijen**",

in aanmerking nemende:

- A. dat Partijen partij zijn bij de op 9 september 1983 gesloten Nadere Overeenkomst behorende bij de concessie overeenkomsten Schoonebeek, Rijswijk, Groningen, Tubbergen en Rossum de Lutte (hierna: de "**Nadere Overeenkomst**"); en
- B. dat de Staat, Shell Nederland B.V. en ExxonMobil Holding Company Holland LLC in een Akkoord op Hoofdlijnen van 25 juni 2018 (hierna: het "**AoH**") onder meer afspraken hebben gemaakt betreffende beëindiging van de Nadere Overeenkomst welke Partijen in deze overeenkomst tot beëindiging van de Nadere Overeenkomst (hierna: de "**Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst**") wensen vast te leggen;

verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Beëindiging Nadere Overeenkomst

De Nadere Overeenkomst wordt hierbij per 1 januari 2018 beëindigd.

Artikel 2. Overige bepalingen

1. Op de Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
2. De Partijen doen, voor zoveel als wettelijk toegestaan, onherroepelijk afstand van elk recht dat elk van hen op enig moment zou kunnen hebben om:
 - (a) de Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden krachtens artikel 6:265 of 6:270 BW;
 - (b) zijn verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst op te schorten krachtens artikel 6:52, 6:262 of 6:263 BW of enige andere grond; en
 - (c) de Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst te vernietigen krachtens artikel 6:228 BW of enige andere grond, of te wijzigen krachtens artikel 6:230 BW.
3. De Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst kan alleen schriftelijk worden gewijzigd met schriftelijke toestemming van alle Partijen.

4. De overwegingen maken onderdeel uit van de Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst en in de Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst gebruikte termen die zijn gedefinieerd in de overwegingen komt de betekenis toe die daaraan is toegekend in de overwegingen.
5. Partijen kunnen hun rechten en verplichtingen uit de Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst niet geheel of gedeeltelijk overdragen aan een derde of bezwaren, zonder schriftelijke toestemming van alle andere Partijen.
6. Alle geschillen tussen Partijen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de Overeenkomst Beëindiging Nadere Overeenkomst zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door, arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut ('NAI-Reglement'). Het arbitragetribunaal zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitragetribunaal zal oordelen op basis van de regelen des rechts. Deze arbitrageclausule zal de arbitrageclausule in enige bestaande overeenkomst niet vervangen of terzijde stellen. De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands. Partijen komen overeen dat het vonnis openbaar kan worden gemaakt behoudens de informatie die door een Partij als bedrijfsvertrouwelijk wordt beschouwd.

Aldus overeengekomen en ondertekend op

Bijlage 4

Overeenkomst behorende bij de winningsvergunning Groningen

De Staat der Nederlanden (hierna: de "**Staat**"), vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: de "**Minister**"), conform de beschikking van, en

de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: "**NAM**"),

in aanmerking nemende:

- A. dat de Staat en NAM op 18 juli 1963 een overeenkomst sloten waarvan het ontwerp is vastgesteld bij het koninklijk besluit van 30 mei 1963, nr. 39 (Stcrt. 126) (hierna: de "**Overeenkomst**"); en
- B. dat de Overeenkomst is gewijzigd nadat de Minister daartoe werd gemachtigd bij koninklijk besluit van 12 februari 2001, nr. 01.000275 (Stcrt. 60);

komen overeen dat de Overeenkomst met ingang van 1 januari 2018 als volgt zal luiden:

Artikel 1

NAM zal conform artikel 3 van de bij koninklijk besluit van 30 mei 1963, nr. 39 (Stcrt. 126) verleende winningsvergunning Groningen een gedeelte van de bij de opsporings- en ontginningswerkzaamheden te maken winst aan de Staat uitkeren overeenkomstig de bepalingen van de Overeenkomst.

Artikel 2

NAM zal als houder van de winningsvergunning Groningen jaarlijks een bedrag aan de Staat afdragen dat afhankelijk is van de oppervlakte van het door NAM gehouden vergunningsgebied (hierna: "**Oppervlakterecht**"), berekend overeenkomstig paragraaf 5.1.1.2 van de Mijnbouwwet.

NAM zal uiterlijk op 1 april van het betreffende kalenderjaar een berekening van het verschuldigde Oppervlakterecht aan de Staat overleggen en binnen één maand het verschuldigde bedrag aan de Staat afdragen.

Artikel 3

NAM zal jaarlijks een bedrag aan de Staat afdragen dat afhankelijk is van de omzet die NAM met betrekking tot de winningsvergunning Groningen heeft behaald (hierna: "**Cijns**"), berekend overeenkomstig paragraaf 5.1.1.3 van de Mijnbouwwet.

NAM zal uiterlijk op 1 april volgend op het kalenderjaar waarover Cijns verschuldigd is een berekening van de verschuldigde Cijns aan de Staat overleggen en binnen één maand het verschuldigde bedrag aan de Staat afdragen.

Artikel 4

NAM zal jaarlijks een bedrag aan de Staat afdragen dat afhankelijk is van de winst die NAM met betrekking tot de winningsvergunning Groningen heeft behaald (hierna: "**Winstaandeel**") berekend overeenkomstig paragraaf 5.1.1.4 van de Mijnbouwwet, waarbij artikel 66, lid 2 buiten toepassing blijft.

NAM zal uiterlijk op 1 juni van het betreffende kalenderjaar 50% van het voor dat kalenderjaar geraamde Winstaandeel als eerste voorlopige betaling aan de Staat afdragen. NAM zal uiterlijk op 1 december van het betreffende kalenderjaar een tweede voorlopige betaling aan de Staat afdragen zodat het totaal van de voorlopige betalingen komt op 75% van de voor dat kalenderjaar geactualiseerde raming van het verschuldigde Winstaandeel.

NAM zal uiterlijk op 30 juni volgend op het betreffende kalenderjaar waarover Winsttaandeel verschuldigd is een berekening van het verschuldigde Winsttaandeel aan de Staat overleggen en het verschuldigde bedrag aan de Staat afdragen na aftrek van de voorlopige betalingen overeenkomstig het hierboven bepaalde.

Artikel 5

Het bepaalde in artikel 55 van de Mijnbouwwet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6

Met betrekking tot het kalenderjaar 2018 worden afdrachten die op grond van de Overeenkomst door NAM vóór 15 oktober van het betreffende kalenderjaar verschuldigd zijn, uiterlijk op 1 december 2018 door NAM voldaan.

Artikel 7

De Overeenkomst eindigt op het moment dat hoofdstuk 5 van de Mijnbouwwet door middel van een wetswijziging van toepassing wordt op de winningsvergunning Groningen.

Artikel 8

Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 9

Alle geschillen tussen Partijen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de Overeenkomst zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door, arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut ('NAI-Reglement'). Het arbitragetribunaal zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitragetribunaal zal oordelen op basis van de regelen des rechts. Deze arbitrageclausule zal de arbitrageclausule in enige bestaande overeenkomst niet vervangen of terzijde stellen. De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands. Partijen komen overeen dat het vonnis openbaar kan worden gemaakt behoudens de informatie die door een Partij als bedrijfsvertrouwelijk wordt beschouwd.

Aldus overeengekomen en ondertekend op

Overeenkomst behorende bij de winningsvergunning Schoonebeek

De Staat der Nederlanden (hierna: de "**Staat**"), vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: de "**Minister**"), conform de beschikking van, en

de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: "**NAM**"),

in aanmerking nemende:

- A. dat de Staat en NAM op 9 juli 1948 een overeenkomst sloten waarvan het ontwerp is vastgesteld bij het koninklijk besluit van 3 mei 1948, nr. 19 (Stcrt. 110) (hierna: de "**Overeenkomst**");
- B. dat de Overeenkomst laatstelijk is gewijzigd nadat de Minister daartoe werd gemachtigd bij koninklijk besluit van 19 november 1968, nr. 17 (Stcrt. 234); en
- C. dat aan NAM de winningsvergunningen Schoonebeek (1948), Tubbergen (1953), Rijswijk (1955) en Rossum de Lutte (1961) zijn verleend, waarbij NAM volgens de vergunningsvoorschriften jaarlijks een uitkering aan de Staat verschuldigd is, die wordt vastgesteld volgens de bepalingen van de Overeenkomst;

komen overeen dat de Overeenkomst met ingang van 1 januari 2018 als volgt zal luiden:

Artikel 1

NAM keert jaarlijks aan de Staat uit een bedrag (hierna: "**Staatsaandeel**") dat is opgebouwd uit twee delen:

- a) een bedrag dat afhankelijk is van de oppervlakte van het door NAM gehouden vergunningsgebied ("**Oppervlaktedeel**"); het Oppervlaktedeel wordt berekend overeenkomstig de bepalingen in de artikelen 56, 57 en 58 van de Mijnbouwwet;
- b) een bedrag dat afhankelijk is van het door NAM behaalde resultaat in het vergunningsgebied ("**Winstdeel**"). Het Winstdeel is 10% van het door NAM behaalde resultaat in het kalenderjaar met de opsporing en winning van koolwaterstoffen in het vergunningsgebied, waarbij het Oppervlaktedeel een aftrekpost is voor het vaststellen van het resultaat. Het resultaat wordt vastgesteld op basis van de grondslagen die voor de vennootschapsbelasting van toepassing zijn. Voor het vaststellen van het Winstdeel wordt van het resultaat de hierover verschuldigde vennootschapsbelasting in mindering gebracht. Indien het resultaat in enig kalenderjaar negatief is dan wordt het negatieve resultaat voor de berekening van het Winstdeel doorgeschoven naar het resultaat van het daaropvolgende kalenderjaar.

Het Staatsaandeel zal niet minder bedragen dan € 0,45378 voor iedere door NAM gewonnen kilogram ton bruto watervrije ruwe olie.

Artikel 2

Na afloop van het kalenderjaar zal NAM binnen zes maanden aan de Minister overleggen een resultatenrekening en een berekening van het Staatsaandeel. NAM betaalt het Staatsaandeel uiterlijk negen maanden na afloop van het betreffende kalenderjaar.

Artikel 3

Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing

Artikel 4

Alle geschillen tussen Partijen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de Overeenkomst zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door, arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut ('NAI-Reglement'). Het arbitragetribunaal zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitragetribunaal zal oordelen op basis van de regelen des rechts. Deze arbitrageclausule zal de arbitrageclausule in enige bestaande overeenkomst niet vervangen of terzijde stellen. De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands. Partijen komen overeen dat het vonnis openbaar kan worden gemaakt behoudens de informatie die door een Partij als bedrijfsvertrouwelijk wordt beschouwd.

Aldus overeengekomen en ondertekend op